

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za filozofiju				akad. god.	2025./2026.	
Naziv kolegija	Filozofska antropologija I				ECTS	3	
Naziv studija	Preddiplomski studij filozofije						
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski
Godina studija	☒ 1.		☐ 2.		☐ 3.		☐ 4.
Semestar	☐ zimski ☒ ljetni		☐ I.		☒ II.		☐ III.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije ☐ DA ☒ NE
Opterećenje	30	P	S	V	Mrežne stranice kolegija ☐ DA ☒ NE		
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	14:00 – 15:30 sati Predavaonica 124, Odjel za filozofiju (Stari kampus)			Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		Hrvatski	
Početak nastave	26. 02. 2026.			Završetak nastave		04. 06. 2026.	
Preduvjeti za upis	Nema ih.						
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Maja Poljak						
E-mail	mpoljak@unizd.hr				Konzultacije	Nakon nastave i po dogovoru sa studentima.	
Izvođač kolegija							
E-mail	mpoljak@unizd.hr				Konzultacije	Nakon nastave i po dogovoru sa studentima.	
Suradnici na kolegiju							
E-mail					Konzultacije		
Suradnici na kolegiju							
E-mail					Konzultacije		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ samostalni zadaci		☐ seminari i radionice ☐ multimedija i mreža		☐ vježbe ☐ laboratorij		☐ obrazovanje na daljinu ☐ mentorski rad ☐ terenska nastava ☐ ostalo
Ishodi učenja kolegija	Nakon odslušanog i položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni: - adekvatno procijeniti važnost i aktualnost filozofskog promišljanja o čovjeku i njegovim suvremenim problemima, te argumentirano iznositi svoje stavove u javnim prezentacijama ili pisanoj formi; - za ozbiljnu filozofsku refleksiju o specifičnom ljudskim činima i mogućnost kritičke usporedbe s ostalim bićima koji ga okružuju; - za uključivanje metafizičke perspektive u suvremenim raspravama vezanim za obranu ili kršenja dostojanstva i slobode svakoga čovjeka						
Ishodi učenja na razini programa	- objasniti specifičnost filozofijskog pristupa kompleksnim temama kao što su bitak, spoznaja, osoba - uporabiti filozofijske pojmove i filozofijske metode u kritičkoj refleksiji različitih aspekata zbilje						

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

		-aktivno sudjelovati u filozofskoj raspravi - argumentirano i pojmovno jasno formulirati vlastite ideje, te ih kritički i etički odgovorno reflektirati u filozofijskom diskursu			
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar
	☒ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Redovno pohađanje nastave.				
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok		☐ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova			16.6.2026. u 12 sati 30. 6.2025. u 12 sati		1. 9. 2026. u 12 sati 17. 9. 2026. u 12 sati
Opis kolegija	Uvod u kolegij i problematiku i aktualnost filozofske refleksije o čovjeku. Izvori problema o čovjeku: s jedne strane zadivljenost tim bićem, s druge strane njegove frustracije i obmane. Određenje metode i objekta filozofije o čovjeku. Osnovni konstitutivni elementi živog bića: hranjenje, rast i razmnožavanje. Životno počelo i stupnjevi života. Supstancijalna forma kao izvor života. Tijelo kao materijalni aspekt čovjeka i duša kao duhovni. Čovjekove moći djelovanja. O ljudskoj spoznaji općenito. Intimna povezanost osjetilne i umske spoznaje. Unutarnja struktura ljudske spoznaje i njezina glavna djelovanja. Vanjska osjetila: struktura, podjela i njihovi objekti. Unutarnja struktura percepcije i osjetilna spoznaja. Čovjekova umska spoznaja. Neupitnost njezina postojanja i njezina nesvodivost na osjetilnu spoznaju. Narav umske spoznaje, njezin izvor, struktura i doseg. Čovjekov voljni život. Općenito o volji i osjetilnim težnjama. Iskustvo postojanja ljudske volje.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1. Uvod u kolegij i problematiku i aktualnost filozofske refleksije o čovjeku. 2. Izvori problema o čovjeku. Definiranje metode i objekta filozofije o čovjeku. 3. Osnovi konstitutivni elementi živog bića: hranjenje, rast i razmnožavanje. 4. Životno počelo i stupnjevi života. 5. Supstancijalna forma kao izvor života živog bića. 6. Tijelo kao materijalni aspekt čovjeka i duša kao duhovni. 7. Čovjekove moći djelovanja. 8. O ljudskoj spoznaji općenito. Intimna povezanost osjetilne i umske spoznaje. 10. Unutarnja struktura ljudske spoznaje i njezina glavna djelovanja. 11. Vanjska osjetila. 12. Specifičnost osjetilne spoznaje: unutarnja osjetila. 13. Čovjekova umska spoznaja. Narav umske spoznaje, njezin izvor, struktura i doseg. 14. Čovjekov voljni život. Općenito o volji i osjetilnim težnjama.				

	15. Zaključna sinteza, otvaranje perspektive za daljnje istraživanje i pripreme za ispit.
Obvezna literatura	HAEFFNER, G., <i>Filozofska antropologija</i>, Breza, Zagreb 2003. BELIĆ, M., <i>Metafizička antropologija</i>, FTI, Zagreb 1995. TOMA AKVINSKI, „O istini“, q. 24., u: A. PAVLOVIĆ, <i>Pariške rasprave Tome Akvinskoga</i>, Demetra, Zagreb 2001., str. 301-398. TOMA AKVINSKI, <i>Suma teologije</i>, I, q. 82-83.; hrv. pr.: IDEM, <i>Izbor iz djela</i>, sv. I, Naprijed, Zagreb 1990, str. 186- 207. BERDJAJEV, N., <i>Sudbina čovjeka u suvremenom svijetu</i>, Verbum, Split 2007.
Dodatna literatura	ALESSI, A., <i>Sui sentieri dell'uomo</i>, LAS, Roma 2006. BUBER, M., <i>Ja i ti</i>, Vuk Karadžić, Beograd 1977. BURGER, H., <i>Filozofska antropologija</i>, Naprijed, Zagreb 1993. CARREL, A., <i>Čovjek - nepoznanica</i>, Hrvatska književna naklada, Zagreb 1941. CORETH, E., <i>Was ist der Mensch? Grundzüge einer philosophischen Anthropologie</i>, Innsbruck-Wien 1986. DE FINANCE, J., <i>Essai sur l'agir humain</i>, Gregoriana, Roma 1962. ELDERS, L. J., <i>Die Naturphilosophie des Thomas von Aquin: Allgemeine Naturphilosophie - Kosmologie - Philosophie der Lebewesen - Philosophische Anthropologie</i>, Verlag der Gustav-Siewerth-Akademie, Weilheim-Bierbronn, 2004. FACCHINI, F., <i>Postanak čovjeka i kulturna evolucija</i>, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2007. FABRO, C., <i>L'anima. Introduzione al problema dell'uomo</i>, Studium, Roma 1995. KAUFFMAN, S.A., <i>The Origins of Order. Self-organization and Selection in Evolution</i>, Oxford Univ. Press, New York 1993. LUCAS LUCAS, R., „Antropološki status ljudskog embrija“, u A. VOLARIĆ-MRŠIĆ (ured.), <i>Status ljudskog embrija</i>, FTI: Centar za bioetiku, Zagreb 2001, str. 67-99. LUCAS LUCAS, R., <i>L'uomo spirito incarnato</i>. Compendio di filosofia dell'uomo, Edizioni Paoline, Cinisello Balsamo 1993. MALO, A., <i>Antropologia dell'affettività</i>, Armando, Roma 1999. MARIAS, J., <i>Antropología metafísica</i>, Alianza Editorial, Madrid 19872 . MELENDO, T., <i>Ocho lecciones sobre el amor humano</i>, Rialp, Madrid 1992. MONDIN, B., <i>L'uomo chi è? Elementi di antropologia filozofica</i>, Massimo, Milano 19937 . PALUMBIERI, S., <i>L'uomo, questa meraviglia</i>, 2 voll., Urbaniana University Press, Roma, 1999. PLESSNER, H., <i>Stupnjevi organskoga i čovjek. Uvod u filozofsku antropologiju</i>, Naklada Breza, Zagreb 2004. SCHULER, M., <i>Ideja čovjeka i antropologija</i>, Globus, Zagreb 1996. SZASZKIEWICZ, J., <i>Filosofia dell'uomo</i>, Editrice Pontificia Università Gregoriana, Roma 19892 . VANNI ROVIGHI, S., <i>L'antropologia filosofica di S. Tommaso d'Aquino</i>, Vita e Pensiero, Milano 1972. VANNI ROVIGHI, S., <i>Uomo e natura. Appunti per una antropologia filosofica</i>, Vita e Pensiero, Milano 1980. VERNEAUX, R., <i>Philosophie de l'homme</i>, Beauchesne, Paris 1956. YARZA, I., <i>Immagini dell'uomo. Per cor si antropologici nella filosofia moderna</i>, Armando, Roma 1997. ZUBIRI, X., <i>Siete ensayos de antropología filosófica</i>, Argote, Bogota 1982.

Mrežni izvori	https://www.academia.edu/15227421/Philosophical_Anthropology						
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit						
	☐ završni pismeni ispit		☒ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit		☐ praktični rad i završni ispit
	☐ samo kolokvij/zadaci	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici	
Način formiranja završne ocjene (%)	npr. 50% kolokvij, 50% završni ispit						
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	0-49	% nedovoljan (1)					
	50 - 56	% dovoljan (2)					
	57 - 75	% dobar (3)					
	76 - 87	% vrlo dobar (4)					
	88 - 100	% izvrstan (5)					
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo						
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.						